

Питър В. Брет - „Дневната война“

Иневера и брат ѝ Соли стояха на слънце. Между босите си стъпала всеки бе поставил рамката на кошница и пъргаво я обръщаше, а пръстите им сръчно сплитаха палмовите листа. Денят напредваше и в малкия им дюкян бе останала само тясна ивичка сянка. Майка им, Манвах, седеше под нея и плетеше своята кошница. Докато работеха, купчината жилави листа от финикова палма между тях намаляваше равномерно. Иневера беше на девет, Соли – почти на осемнайсет и вече с одеждите на пълноправен дал'шарум, още наситеночерни от скорошното боядисване. Бе ги заслужил преди по-малко от седмица и седеше на рогозка, за не ги оцапа неизменният прах на Великия базар. Беше охладил робата си около врата така, че под нея се виждаше гладкият му мускулест гръден кош, лъснал от пот.

Помаха си с едно листо.

– На Еверам топките! С тая дреха е горещо. Ще ми се още да можех да излизам само по бидо.

– Ела на сянка, ако искаш – каза Манвах.

Соли цъкна с език и поклати глава.

– Това ли очакваше? Че ще се върна в черно и ще започна да ви командвам като...

Манвах се позасмя.

– Просто се уверявам, че още си милото ми момче.

– Само с теб и скъпата ми сестрица – уточни Соли и се пресегна да разроши косата на Иневера. Тя му плесна ръката, ала с усмивка. Със Соли наоколо винаги имаше усмивки.

– С всички останали съм зъл като пясъчен демон.

– Пф...! – и Манвах махна с ръка, но Иневера се замисли. Беше видяла какво стори с двете маджански момчета, които я закачаха на пазара като по-малка.

Иневера довърши кошницата и я постави на една от многото купчини край тях. Преброи ги набързо.

– Още три и ще сме изпълнили поръчката на дама Баден.

– Може би Кашив ще ме покани на увеселението по случай новолунието, когато дойде да ги вземе – рече Соли.

Кашив беше кай'шарум на дама Баден и аджин'пал на Соли, воинът, с когото, вързани за стълб, се бяха сражавали рамо до рамо през първата си нощ в Лабиринта. Говореше се, че двама мъже не биха могли да споделят по-крепка дружба.

Манвах изсумтя.

– Ако те покани, дама Баден ще те издокара целия гол и намазан с масло и ще отпразнуваш новолунието, като отворих младата си луна отзад за дъртите му блюдолизци.

Соли се засмя.

– Чувал съм, че старите няма какво да ги мисля. Повечето само гледали. но по-младите, със стъклените масло на коланите си... – Въздъхна. – Така или иначе, Гераз е сервирал на последната забава на дама Баден и ми каза, че дамата ѝ му е дал двеста драки. Това си струва малко болки отзад.

– Да не те чуе баща ти – предупреди го Манвах. Очите на Соли се стрелнаха към завесата, делящата дюкяна от покоите на баща му, където сега той спеше.

– Ще разбере рано или късно, че синът му е пуш'тинг – каза Соли. – няма да се ожени за някое клето девойче само за да пазя тайната.

– Че защо не? – попита Манвах. – Ще може да прави кошници с нас, а и толкова ли ще е ужасно да ѝ дадеш няколко деца, а на мен – внуци?

Соли направи кисела физиономия.

– Ще почакаш Иневера за това. – Погледна към момичето. – Утре е Хану Паш, сестрице. Може би дама’тингите ще ти намерят съпруг!

– Не сменяй темата! – Манвах го плесна през ръката с едно листо. – Би се изправил срещу демони в Лабиринта, но не и срещу това между краката на жена?

Соли отново сбърчи нос.

– Поне в Лабиринта съм обграден от силни потни мъже. А и кой знае? Може би един от даматите пуш’тинги ще ме хареса. Силните като Баден взимат любимите си шаруми в личната си свита и ги пускат да се бият само по новолуние! Представи си, само по три нощи на месец в Лабиринта!

– Пак са три нощи повече от нужното – измърмори Манвах.

Иневера се обърка.

– Лабиринтът не е ли свято място? Велика чест?

Манвах изпръхтя и се върна към плетенето. Соли дълго време я гледа с прибулен поглед. Усмивката му се стопи.

– Лабиринтът значи свята смърт – рече брат й накрая. – Който загине там, отива направо в Рая, но аз още не съм се разбързал за среща с Еверам.

– Извинявай – каза Иневера.

Соли тръсна рамене и усмивката му мигом се завърна.

– По-добре не ги мисли тези неща, сестрице. Лабиринтът не е твое бреме.

– Всяка жена в Красия носи това бреме, сине – каза Манвах, – независимо че не се биеш до вас.

Точно тогава завесата прошумоля и иззад нея се чу стон. Миг след това се появи Касаад. Бащата на Иневера не погледна към жена си, когато я избута от сянката с върха на обувката си и зае мястото ѝ. Сложи на земята две възглавници и се просна на тях – вече гаврътваше първата си чашка коузи. наля си втора, като примижваше срещу светлината. Както винаги погледът му се плъзна покрай Иневера, сякаш не съществуваше, и се спря на брат ѝ.

– Соли! Остави тая кошница! Вече си шарум, не си хаби ръцете като някой кхафит!

– Татко, трябва да довършим поръчката скоро – каза Соли. – Кашив...

– Пфа! – възкликна Касаад и махна с ръка пренебрежително. – Не ме е грижа какво иска оня мазен благоуханен пуш’тинг! Остави кошницата и стани, преди някой да те види как си цапаш черните дрехи. И бездруго си пилеем целия ден на този мръсен пазар.

– Сякаш не знае откъде идват парите – промърмори Соли, твърде тихо, за да го чуе Касаад. Не спря да плете.

– Или храната на масата му. – Манвах завъртя очи и въздъхна. – По-добре да направиш каквото ти казва.

– Ако вече съм шарум, мога да правя каквото поискам. Кой е той, че да ми казва дали мога, или не мога да плета кошници, ако това ме успокоява? – Докато Соли говореше, ръцете му набраха скорост, а очертанятията на пръстите му се размиха. Привършваше и очевидно възнамеряваше да не пуска кошницата. Иневера го гледаше удивено. Соли можеше да плете почти толкова бързо, колкото Манвах.

– Той ти е баща – каза тя – и ако не правиш каквото ти казва, всички ще съжаляваме.

Обърна се към Касаад с меден гласец.

– Двамата със Соли трябва да стоите само докато даматът си поиска кошниците привечер, съпруже.

Изражението на Касаад се вкисна и той обърна поредната чашка.

– С какво съм наскърбил Еверам, та аз, прочутият Касаад асу Касаад Ам’Дамадж Ам’Каджи, запратил неизброими алагаи в бездната, да се унижавам да пазя купчина

кошници? – Той посочи огромната свършена работа с отвратен поглед. – Би трябвало да свикам славните си другари и да потеглим към Лабиринта!

– Има предвид да се напива с другите шаруми – измърмори Соли на Иневера. – Рано сбраните воители стигат до центъра на Лабиринта, където битките са ожесточени. Колкото повече се излежава, толкова по-малка е възможността да срещне алагаи, докато е пиян като камилска пикня от това коузи.

Коузи. Иневера го мразеше. Ферментирало зърно с добавена канела – продаваше се в малки пръстени бутилки и се пиеше от още по-малки чашки. Само като помиришеше някой празен съд, Иневера се замайваше и ноздрите ѝ започваха да парят. Нямаше никаква следа от канела. Казваха, че вкусът се усещал след три чашки, но пък след три чашки коузи можеш ли да имаш вяра на когото и да било? Знаеше се, че добре си отива с преувеличенията и самовеличаенето.

– Соли! – провикна се Касаад. – Остави работата на жените и ела да прием! За смъртта на четирите алагаи, които срази снощи!

– Все едно съм свършил работата на целия отряд сам – промърмори пак Соли. Пръстите му набраха още повече скорост. – Не пия коузи, Татко. Евджахът забранява.

Касаад изсумтя и обърна още една чашка.

– Манвах! Пригответи на тоя светец, шарик Соли, малко чай! – Понечи да си сипе още коузи, но от гърлото на бутилката се процедиха едва няколко капки. – И ми донеси още едно коузи.

– Еверам да ми дава търпение – примоли се с досада Манвах. – Това беше последната бутилка, съпруже.

– Ами излез и купи още – сопна се Касаад.

Иневера чуваше как майка ѝ скърца със зъби.

– Половината шатри на пазара вече са затворени, съпруже, а трябва да довършим кошниците, преди да дойде Кашив.

Касаад махна с ръка отвратен.

– Кого го е грижа, ако онзи презрян пуш'тинг чака?

Соли просъска и на ръката му покапа кръв: беше се порязал на листо. Стисна челюст и продължи.

– Прости ми, почитаеми съпруже, но посредникът на дама Баден няма да чака – рече Манвах, продължавайки със собствената си кошница. – Ако Кашив дойде и поръчката не е готова, отново ще си купи кошниците от Криша надолу по улицата. Без тази поръчка няма да имаме пари за военния налог, камо ли за още коузи.

– Моля!?! – извика Касаад. – Какво ми правите с парите? Нося по сто драки на седмица!

– И половината заминават при дамата за военния налог – рече Манвах, – а и винаги си заделяш по двайсет за харчене. Останалото отива, за да имаш коузи и кускус, и дори така не стига, когато доведеш половин дузина жадни шаруми в края на всяка седмица. Коузито е скъпо, съпруже. Даматите режат палците на всеки кхафит, когото заловят да го продава, а те пък включват този риск в цената.

Касаад се изплю.

– Кфатитите биха продали и слънцето, ако можеха да го свалят от небето. Тичай сега и ми купи коузи, за да си облекча чакането, докато дойде онзи полумъж.

Соли довърши кошницата си, стана и я хвърли върху купчината.

– Аз ще отида, Майко. Чабин сигурно ще има, никога не затваря, преди да изпеят вечерните молитви.

Манвах присви очи, но не ги отдели от работата си. И тя плетеше все по-бързо, ръцете ѝ сякаш се сливаха една с друга.

– Не ми харесва да оставяме на открито работа от цял месец.

– Никой няма да ни ограби, Татко е тук – рече Соли, но след това завъртя очи към баща си, който се опитваше да оближе отвътре гърлото на бутилката. – Ще съм толкова бърз, че няма да разбереш кога съм отишъл и съм се върнал.

– Работи, Иневера – сгълча я Манвах, докато Соли изтичваше навън. Иневера сведе поглед и едва тогава разбра, че е спряла да плете, за да гледа случката. Сепна се и поде наново.

Иневера не смееше да гледа право към него, но не можеше да не обръща от време на време глава, така че баща ѝ да попадне в крайчеца на полезрението ѝ. Той пък гледаше Манвах, докато обръщаше кошницата с чевръстите си крака. Изпод черната ѝ роба току се подаваха голите ѝ глезени и прасци.

Касаад сложи ръка на чатала си и го разтърка.

– Ела, жено, ще ми се...

– Работя! – Манвах взе едно листо от купчината и закръши жилките му с рязко пукане.

Касаад сякаш искрено се обърка.

– Защо ще отказваш на съпруга си едва час, преди да потегли в нощта?

– Защото си троша гърба седмици наред с тези кошници – каза Манвах. – Защото е късно и алейката е тиха. Защото имаме цяла поръчка пред дюкяна, а няма кой да я пази освен един надървен пияндур!

Касаад се изсмя.

– От кого трябва да я пазя?

– От кого наистина? – попита някой и всички се обърнаха.

Криша пристъпваше покрай тезгяха.

Беше едра жена. не дебела – никой в Пустинното копие не можеше да си позволи този лукс, – но все пак воинска щерка, с едър кокал, тежка стъпка и мазолести длани. Подобно на всички дал’тинги, носеше същата черна роба като Манвах, дълга от глава до пети. И тя плетеше кошници и беше една от главните конкурентки на Манвах в племето Каджи – по-неумела, но по-амбициозна.

Следваха я още четири жени, дал’тинги като нея. Две от тях бяха другите съпруги на мъжа ѝ, лицата им – скрити под була. Останалите ѝ бяха дъщери с открити лица. Предвид вида си, навярно отпъждаха съпрузите по-лесно, отколкото ги привличаха. никоя не беше дребна и се разпръснаха из дюкяна като чакали по дирите на див заек.

– До късно работиш – отбеляза Криша. – Повечето дюкяни са спуснали кепенците.

Манвах сви рамене, докато плетеше, без да вдига глава.

– До вечерния зов има време.

– Кашив винаги идва в края на деня, преди Забавата на дама Баден по случай пълнолунието, нали? – попита Криша.

Манвах, все така забила поглед в кошницата си, рече:

– Клиентите ми не са твоя работа, Криша.

– Моя са, когато използваш она пуш’тинг сина си, за да ми ги краде. – Гласът на Криша стана нисък и заплашителен. Дъщерите ѝ се преместиха към Иневера, за да преградят пътя ѝ към Манвах. Сестрите ѝ по брак закрачиха към Касаад по-навътре в дюкяна. Манвах вдигна глава.

– Нищо не съм крала. Кашив дойде и ми каза, че кошниците ти се разпадали, когато ги напълнят. Обвинявай плетачките си, не мен, задето си загубила клиент.

Криша кимна и взе кошницата, която Иневера току-що бе добавила към купчината.

– С дъщеря ти вършите качествена работа – отбеляза тя и прокара пръст по плетката. След това хвърли кошницата на земята и я смачка под сандала си.

– Жено, как смееш?! – изкрещя Касаад невярващо. Скочи на крака или поне се опита, олюлявайки се. Погледна към копието и щита си, но те бяха в задния край на помещението.

Докато той се окопитваше, сестрите ѝ действаха бързо и едновременно. Жилави палмови сопи, обвити в черен плат, паднаха от широките им ръкави. Една от жените сграбчи Касаад за раменете и го бутна право към свистящата сопа на другата, без да го пуска, за да не може той да се отдръпне.

Касаад изхриптя от болка, останал без дъх. Вторият удар бе в чатала. Хриптенето премина в писък.

Иневера също извика и скочи на крака, но дъщерите на Криша я сграбчиха грубо. Манвах понечи да се изправи, но тежкия ритник на Криша, право в лицето, я върна на пода. Манвах нададе пронизителен вой, но беше късно и никой не откликна.

Криша погледна надолу към кошницата на пода. Беше устояла и се бе върнала към първоначалната си форма. Иневера неволно се усмихна, но жената продължи да скача върху кошницата и на третия път тя се разпадна.

В другия край на дюкяна сестрите съпруги на Криша продължаваха да бият Касаад.

– Пищи като женичка – рече една през смях и отново го удари между краката.

– И се бие още по-зле! – извика втората.

Пуснаха раменете му и Касаад се строполи на пода, хълцайки, а от лицето му се лееха болка и унижение. Жените го оставиха и се заеха да ритат купчините кошници и да ги мачкат със сопите си.

Иневера се опита да се отскубне, но момичетата само я стиснаха по-здраво.

– Мирувай или ще ти счупим пръстите и никога повече няма да плетеш!

Иневера спря, но присви очи и се приготви да настъпи здраво глезена на най-близката. Манвах поклати глава. „Не.“

Касаад изплю хрчка кръв и се надигна на лакти.

– Блудници! Почакайте дамата да чуе...!

Криша го прекъсна с изкискване.

– Кой дама ще те изслуша? Какво ще им кажеш, Касаад, сине на Касаад, че си се напил с коузи и са те пребили жени? Няма да посмееш да го кажеш даже на аджин'пала си, докато те опъва отзад тази вечер!

Касаад се помъчи да се изправи, но една от жените го изрита отново в стомаха и той се претърколи по гръб. Не помръдна.